

KLAGE - UDLÆG OG ANLÆG AF PRIVAT FÆLLESVEJ

Vejdirektoratet har modtaget flere klager over Kommunens udlæg og anlæg af samme private fællesvej. Den ene klage er en anmodning om genoptagelse af klagesag¹ om vejudlægget.

De øvrige klager handler om fordelingen af udgifter til anlæg af vejen og ombygning af kommunevejen med en rundkørsel ud for den nye private fællesvejs overkørsel til kommunevejen.

Vores afgørelse

1. Vi mener ikke, at vi er inhabile til at træffe afgørelse i denne klagesag.
2. Vi har ikke grundlag for at genoptage vores afgørelse af 20. februar 2009 om lovligheden af kommunens vejudlæg.
3. Vi mener, at kommunens udgiftsfordeling vedrørende anlægget af den private fællesvej på matr.nr. 1q og kanaliseringsanlægget på kommunevejen ud for den nye overkørsel fra den private fællesvej til kommunevejen er i strid med bestemmelserne i privatvejslovens² § 39, stk. 2, jf. § 62, stk. 1, jf. vejbidragslovens³ § 5, stk. 2, ligesom vejlovens⁴ § 70, stk. 3, ikke indeholder hjemmel til, at kommunen kan beregne et administrationsbidrag for de anlægsudgifter, der er forbundet med anlægget af kanaliseringsanlægget på kommunevejen.

Vi beder derfor kommunen om at tilbagekalde udgiftsfordelingen og udfærdige en ny udgiftsfordeling under iagttagelse af bestemmelsen i privatvejslovens § 59, stk. 2, og partshøringsbestemmelsen i forvaltningslovens⁵ § 19, stk. 1.

Hvad kan Vejdirektoratet tage stilling til?

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse (retlige spørgsmål) efter vejlovgivningen⁶, her privatvejsloven, vejloven og vejbidragsloven. Men vi kan ikke tage stilling til kommunens vurderinger (skøn) inden for lovenes rammer. Det følger af privatvejslovens § 7, stk. 1 og vejlovens § 4, stk. 1.

Det betyder, at vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med en sådan afgørelse har fulgt vejlovgivningen og almindelige forvaltningsretlige regler. Men vi kan ikke tage stilling til, om kommunens afgørelse er rimelig eller hensigtsmæssig.

Genoptagelse af klagesag om vejudlæg og klage over berigtigelse af tinglyste oplysninger mv.

I brev af 15. december 2009 har Advokaterne på vegne af C ApS som ejer af matr.nr. 1q, anmodet Vejdirektoratet om at genoptage klagesagen om Kommunens udlæg af privat fællesvej på ejendommene matr.nr. 1q og 12a. Advokaterne mener, at en del af det fysiske vejanlæg er

¹ Vejdirektoratets j.nr. 08/05819

² Lov om private fællesveje, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. maj 2008

³ Lov om grundejerbidrag til offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 392 af 22. maj 2008

⁴ Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 893 af 9. september 2009

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1365 af 7. december 2007

⁶ Vejloven, vejbidragsloven, privatvejsloven og vintervedligeholdelsesloven

blevet anlagt udenfor det udlagte vejareal, som det er vist på et kortbilag til det tinglyste servituddokument.

Advokaterne har også anført, at kommunen har truffet afgørelse om vejudlæg inden den foretog partshøring 10. marts 2008, fordi kommunen allerede i en "kontornotits" af 9. januar 2008 har skrevet, at kommunen har truffet beslutning om udlæg af privat fællesvej.

Samtidig har Advokaterne klaget over kommunens brev af 2. december 2009, hvorved kommunen har besluttet at berigtige kortbilaget til det tinglyste servituddokument, så det på kortet viste vejudlæg flyttes fra skellet til 2,30 m fra skellet. Derved bringes vejanlægget i overensstemmelse med det tinglyste kort.

Endelig har Advokaterne oplyst, at de er bekendt med, at Vejdirektoratet løbende har rådgivet kommunen om lovgrundlaget og fremgangsmåden for privates betaling til vejanlægget. De spørger, om Vejdirektoratet dermed anser sig for inhabil i sagen.

Vores vurdering af Vejdirektoratets habilitet

Reglerne om myndigheders inhabilitet, dvs. tilfælde, hvor myndigheden befinder sig i en interessekonflikt, bygger på forvaltningsretlig praksis.

Ifølge praksis på området kan en forvaltningsmyndighed være inhabil i forbindelse med behandlingen af en konkret klagesag.

Vi kan oplyse, at Vejdirektoratet både afgiver generelle udtalelser om fortolkningen af vejlovgivningens bestemmelser⁷ og afgør konkrete klager truffet af kommunerne efter disse bestemmelser.

Vi er derfor meget opmærksomme på, at vores udtalelse ikke fremstår som en forhåndsgodkendelse af et konkret projekt.

Fra praksis kan vi henvise til Folketingets Ombudsmands udtalelse i FOB 1996, side 75 ff. Ombudsmanden skriver heri blandt andet, at myndigheden i en sådan sag efter omstændighederne kan være inhabil. "Det gælder dog kun, hvis vejledningen rækker ud over almindelig, generel vejledning".

Vi har forud for Kommunens afgørelser i denne sag besvaret tre generelle forespørgsler fra kommunen om forholdene i dette lokalområde. Det drejer sig om vores breve af 31. januar 2005, 26. april 2005 og 3. august 2007.⁸

Vi har i disse udtalelser bestræbt os på at udtale os generelt i forhold til vejlovgivningen uden at tage stilling til lovligheden af de eventuelle fremtidige afgørelser. Vi har udtalt os generelt om fremgangsmåden i forbindelse med beslutninger efter vejlovgivningen, hvilket er en del af vores pligt til at vejlede på det retsområde vi administrerer. Dette er i særdeleshed kommet til udtryk i vores udtalelse af 3. august 2007, hvor vi bl.a. udtaler os om fordeling af udgifter til anlæg af

⁷ Jævnfør i den forbindelse vejledningspligten i forvaltningslovens § 7

⁸ Vores j.nr. A01-D0301-66 og 07/06020

privat fællesvej og samtidig gør opmærksom på, at vi også skal kunne fungere som klagemyndighed.

Vi må derfor afvise, at Vejdirektoratet skulle være inhabil i forbindelse med behandlingen af de konkrete klagesager.

Lovligheden af en sådan senere konkret klage afgøres på baggrund af kommunens konkrete sagsbehandling og på grundlag af de konkrete oplysninger, der kommer frem i sagen.

Vi har herefter fundet grundlag for at behandle klagerne.

Hvor er den private fællesvej udlagt

Det fremgår af kommunens afgørelse af 17. april 2008 om udlæg af den private fællesvej, at:
"Lokalplanen, § 5.1 udlægger areal til den private fællesvej, der skal anvendes som adgangsvej til to nye udstykninger (boligområder) på matr.nr. 1q og matr.nr. 1br smst.

Kommunen har besluttet at udlægge vejen endeligt i henhold til privatvejslovens § 23, stk. 3, altså med vejret for nærmere bestemt antal ejendomme. Vejen udlægges over matr.nr. 1q og 12a smst. fra krydset, hvor de 2 boligveje tilsluttes fordelingsvejen til ny rundkørsel ved den forlagte D vej, jf. lokalplanens kortbilag 3. Vejen udlægges i en bredde af 16 m og med vejret for matr.nr. 1q og 1br og fremtidige parceller heraf."

I brev af 19. maj 2008 oplyste L P i forbindelse med sin klage på vegne af C ApS, at:
"I den oprindelige meddelelse om vejudlæg oplyses at vejen udlægges i 16 meters bredde som vist på lokalplanens kortbilag 3, der af os opfattes som værende langs skellet mellem matr.nr. 1q og 1br. Efterfølgende har jeg via udtræk fra matriklen konstateret, at vejen er udlagt ca. 1 m fra dette skel og altså dermed ikke grænser til matr.nr. 1br."

Som svar herpå oplyste kommunen i sin udtalelse af 2. juni 2008 til Vejdirektoratet, at:
"Den vej, der er optaget på matrikelkortet som anført af L P er placeret ca. 1 m fra skel.

Det vejudlæg, kommunen lader tinglyse, forløber i skellet mellem matr.nr. 1br og matr.nr. 1q og kommunen vil efterfølgende sørge for, at matrikelkortet bliver tilrettet i overensstemmelse med det meddelte vejudlæg og lokalplanen."

Kommunen har med brev af 16. februar 2010 til Vejdirektoratet sendt et forstørret udsnit af kortbilag 3. Heraf ses, at det udlagte vejareal ikke grænser direkte til skellet mod matr.nr. 1br udover dér hvor de to private fællesveje på henholdsvis matr.nr. 1q og 1br tilsluttes hinanden.

Kommunen er på baggrund af sin granskning af lokalplanens kort og bestemmelser kommet frem til, at vejudlægget ligger på matr.nr. 1q, 2,30 m vest for skellet mod matr.nr. 1br, og at vejudlægget er 16 m bredt.

Kommunen mener, at det vil være i strid med lokalplanen at foretage et vejudlæg op ad skellet, når det i lokalplanen er bestemt, at det levende hegn skal bevares, og at det ikke skal indgå som en del af vejarealet, jf. ovennævnte brev og brev af 2. december 2009 til B & B A/S.

Kommunens udlæg indebærer, at det udlagte vejareal på matr.nr. 1q alene grænser til det areal på matr.nr. 1br, der er udlagt til og taget i brug som vejareal for den eksisterende private fællesvej på denne ejendom. Det fremgår af kort udarbejdet af Landinspektørfirmaet 30. april 2009 for Kommunen og af kort udarbejdet af L P den 12. november 2009 (bilag 2 fra Advokaterne), som detaljeret viser skelgrænsen mellem matr.nr. 1q og 1br samt det udlagte vejareal.

Vores vurdering angående udlæggets placering og partshøringen

På baggrund af ovenstående må vi konkludere, at kommunen med sin afgørelse af 17. april 2008 har udlagt den private fællesvej – der er sket arealreservation – som angivet på kortbilag 3 i Lokalplanen. Og det fremgår af kortbilag 3 sammenholdt med kortbilag 5, at vejudlægget er placeret på matr.nr. 1q med det levende hegn mellem udlægget og skellet.

Da arealreservationen i lokalplanen dermed er tilstrækkelig præcis til at fastslå, hvor vejudlægget er sket, og dette grundlag også forelå og var gældende, da vi traf afgørelse i klagesagen om vejudlægget, har vi ikke grundlag for at genoptage klagesagen om vejudlægget.

Vi erkender det uheldige i kommunens udtalelse til Vejdirektoratet i brev af 2. juni 2008 om, at vejudlægget er optaget på matrikelkortet 1 m fra skellet, men at kommunen vil lade udlægget tinglyse så det ligger i skellet.

Kommunens udtalelse betød desværre, at vi i vores afgørelse af 20. februar 2008 skrev, at:
"Forløbet af den nye vej på matr.nr. 1q i skellet til matr.nr. 1br er ikke endeligt fastlagt ved lokalplanen.

Også derfor har det været nødvendigt, at kommunen supplerede vejudlægget i lokalplanen med et vejudlæg i henhold til privatvejslovens § 23, stk. 3."

Kommunens udtalelse udgør dog ikke en forvaltningsretlig afgørelse, som er bindende for parterne i sagen. Og udtalelsen gør derfor ikke kommunens afgørelse ulovlig, men kan muligvis have været medvirkende til at skabe forvirring om, præcis hvor vejen er udlagt.

Advokaterne har i partshøringssvar af 23. august 2010 anført, at der ikke er tvivl om, at vejudlægsbeslutningen af 17. april 2008 omfatter et vejudlæg 16 m fra skel. De har i den forbindelse henvist til, at kommunen og kommunens rådgiver selv har lagt dette til grund i flere forskellige situationer: Landinspektørfirmaets deklaration om vejudlæg fra maj 2008, kommunens svar til Vejdirektoratet af 2. juni 2008 og kommunens sagsfremstilling overfor Taksationskommissionen.

Vi mener ikke, at disse udtalelser fra kommunen og dens rådgiver udgør forvaltningsretlige afgørelser. Udtalelserne giver dog anledning til at tro, at heller ikke kommunen har været fuldstændig klar over konsekvenserne af, at arealreservationen til den private fællesvej alene er sket på baggrund af lokalplanen.

Da kommunens afgørelse var og er lovlig, kan Vejdirektoratet ikke kræve, at kommunen genoptager sagen og ændrer vejudlægget.

Vi gør i øvrigt opmærksom på, at det ikke efter vejlovgivningen er et krav, at en privat fællesvej skal ligge i eller langs skel. En privat fællesvej kan ligge hvor som helst på en ejendom.

Advokaterne har i partshørings svar af 28. september 2010 fastholdt, at Kommunen havde truffet afgørelse om udlæg af privat fællesvej allerede ved sin kontornotits af 9. januar 2008, dvs. inden den foretog partshøring ved brev af 10. marts 2008 og inden den formelle afgørelse af 1. april 2008.

Dette støtter Advokaterne på, at den 16 m brede private fællesvej over matr.nr. 1q er optaget på matrikelkortet i forbindelse med udstykning af naboejendommen matr.nr. 1br. Optagelsen på matrikelkortet er sket på baggrund af kommunens fremsendelse af kontornotits af 9. januar 2008 til Kort & Matrikelstyrelsen. Styrelsen oplyser i svar af 21. september 2010 til Advokaterne, at:

"Grundlaget for optagelsen på matrikelkortet er Kommunens kontornotits af 9. januar 2008, hvoraf det fremgår, at kommunen som vejmyndighed har udlagt vej i henhold til § 23, stk. 3, i privatvejsloven. Hvis denne kontornotits ikke havde været vedlagt udstyknings sagen, skulle der for styrelsen have foreligget erklæring fra ejeren af matr.nr. 1q eller anden dokumentation for vejret, f.eks. dom el.lign, jf. § 5, stk. 1, i vejledning nr. 820 af 21. juli 2008 om matrikulære arbejder samt afsnit 8.4.1., femte-sidste afsnit, i vejledning nr. 46 af 18. april 2001 om matrikulære arbejder.

Udstyknings sagen U2008/01555 indkom til styrelsen d. 13. februar 2008."

Kontornotitsen af 9. januar 2008 er sålydende:

"Kontornotits

Emne: Ved D vej. Udstykning af matr.nr. 1br.

Veje og stier er udlagt i henhold til lokalplanen.

Endvidere har vejmyndigheden (Kommunen) i henhold til § 23, stk. 3, i privatvejsloven udlagt privat fællesvej på matr.nr. 1q, for at tillægge vejret til matr.nr. 1br og 1q."

Vejdirektoratets bemærkninger:

Kommunens fremsendelse af kontornotitsen, hvoraf det fremgår, at kommunen i henhold til privatvejslovens § 23, stk. 3, havde udlagt privat fællesvej på matr.nr. 1q for at tillægge vejret til matr.nr. 1br og 1q, førte til, at Kort & Matrikelstyrelsen antog, at en afgørelse om vejret var meddelt.

Det er Kort & Matrikelstyrelsen, som har kompetence til at vurdere, om den har grundlag for at optage vejen på matrikelkortet på baggrund af en kontornotits, som ikke er stilet til en part i sagen og i øvrigt ikke fremstår som en afgørelse.

Vi kan konstatere, at kommunen efterfølgende har truffet en forvaltningsretlig afgørelse efter forudgående partshøring. Kommunen havde dog allerede ageret på en måde, som kunne give

anledning til at tro, at kommunen havde truffet sin beslutning på forhånd. Og at partshøringen derfor alene ville være på skrømt og ikke egnet til at ændre kommunens holdning til sagen.

Kommunen må ikke træffe afgørelse, før den har gjort parten bekendt med det faktiske oplysningsgrundlag i sagen og har givet parten lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis parten ikke kan antages at være bekendt med, at kommunen er i besiddelse af bestemte oplysninger om sagens faktiske omstændigheder. Det er endvidere en betingelse, at disse oplysninger skal være af væsentlig betydning for sagens afgørelse og til ugunst for den pågældende part. Dette fremgår af forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Pligten til at partshøre gælder dog ikke, hvis det efter oplysningernes karakter og sagens beskaffenhed må anses for ubetænkeligt at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag. Det følger af lovens § 19, stk. 2, nr. 1.

Reglerne i forvaltningslovens § 19 indebærer, at partshøring skal foretages i alle tilfælde, hvor parten skønnes at kunne have en interesse i at få lejlighed til at se og eventuelt kommentere afgørelsesgrundlaget, med mindre hensynet til offentlige eller andre privates interesser taler imod det.

Reglerne skal således på den ene side sikre, at der foreligger et tilstrækkeligt beslutningsgrundlag til at træffe en lovlig og forsvarlig afgørelse, samt tjene det retssikkerhedsmæssige hensyn, at ingen bliver pålagt nye byrder, uden at være hørt forinden.

Idet man normalt henregner partshøring til en garantiforskrift, er udgangspunktet, at en tilsidesættelse af reglerne om partshøring medfører, at afgørelsen bliver ugyldig, fordi der her svigter en væsentlig retsgaranti.

Vi har imidlertid ikke grundlag for at antage, at kommunen ikke har lyttet til eventuelle indsigelser, når kommunen af egen drift forud for sin afgørelse om udlæg af vejen har foretaget en partshøring. Vi har heller ikke grundlag for at antage, at eventuelle indsigelser ikke ville kunne have påvirket kommunens vurdering. Sagen ville ikke stille sig anderledes, hvis vi efter behandling af klagesagen konstaterede, at afgørelsen var ulovlig pga. en partshøringsfejl og bad kommunen om at genoptage sagen og foretage en partshøring for derefter at træffe en ny afgørelse – eventuelt med samme resultat.

Om der eventuelt måtte være sket sagsbehandlingsfejl i forbindelse med Kort & Matrikelstyrelsens optagelse af vejudlægget på matrikelkortet, kan vi ikke tage stilling til.

Vi afviser dermed at genoptage klagesagen om vejudlægget.

Vores vurdering af berigtigelsen af tinglyste oplysninger

Det fremgår af privatvejslovens § 34, stk. 4, at kommunen som vejmyndighed skal sørge for at tinglyse beslutning om udlæg af privat fællesvej og pålæg af servitutter mv.

Dette er en ordensmæssig forskrift af tinglysningsmæssig karakter. Forskriften er ikke en afgørelse angående vejudlægget, men har til formål at sikre rettighedshaverne i forhold til tredjemand. Det fremgår af § 27 i tinglysningsloven⁹.

Vejdirektoratet kan i henhold til privatvejslovens § 34, stk. 4, tage stilling til, om der er sket tinglysning af beslutningen om udlæg. Men vi kan ikke tage stilling til, om der er grundlag for at foretage berigtigelse i tingbogen af tinglyste dokumenter. Dette hører under tinglysningsrettens kompetence efter tinglysningslovens bestemmelser¹⁰.

Da forskriften ikke er en afgørelse om vejudlægget, har tinglysningen i øvrigt ikke konsekvenser for udlæggets lovlighed.

Vi kan derfor ikke tage stilling til berigtigelse af tinglyste dokumenter.

Klager over udgiftsfordelingen til anlæg af privat fællesvej

Klage på vegne af ejeren af matr.nr. 1q¹¹

I brev af 1. februar 2010 har Advokaterne på vegne af C ApS som ejer af matr.nr. 1q klaget over kommunens afgørelse af 5. januar 2010 om fordeling af udgifterne til anlæg af privat fællesvej på ejendommen matr.nr. 1q.

Advokaten mener ikke, at ejendommen matr.nr. 1q kan inddrages i udgiftsfordelingen til anlæg af den private fællesvej. Det begrundes under henvisning til privatvejslovens § 42 med, at vejmyndigheden (kommunen) ikke er blevet anmodet om at fordele udgifterne til arbejdet og har truffet afgørelse herom forud for at arbejdet med at anlægge vejen var påbegyndt.

Klage på vegne af ejeren af matr.nr. 1br¹²

I brev af 28. januar 2010 har A på vegne af E som ejer af matr.nr. 1br klaget over samme afgørelse.

Advokaten mener, at ejendommen matr.nr. 1br ikke kan medtages i udgiftsfordelingen, fordi ejendommen består af vejareal, og at det areal, der betjenes af denne vej i øvrigt heller ikke kan medtages, jf. vejbidragslovens § 5, stk. 2. Hvis ejendommen alligevel kan medtages i fordelingen, mener advokaten, at benyttelsesfaktoren for matr.nr. 1br skal være den samme som eller lavere end for matr.nr. 1q. Det skyldes, at der på matr.nr. 1q drives landbrug, hvorfor sliddet på den nye private fællesvej fra landbrugsmaskinerne vil være større end sliddet fra den almindelige personbilskørsel fra ejendommen matr.nr. 1br.

Reglerne om fordeling af udgifter til anlæg af privat fællesvej efter krav fra kommunen

Kommunen kan af hensyn til udbygningen af det samlede vejnet inden for området bestemme, at en udlagt privat fællesvej, der er optaget på vejfortegnelsen, skal anlægges. Kommunen kan i den forbindelse bestemme, hvor stor en del af vejen, der skal anlægges, og hvornår det skal ske. Det fremgår af privatvejslovens § 39, stk. 1.

⁹ Lov om tinglysning, jf. lovbekendtgørelse nr. 158 af 9. marts 2006 med senere ændringer

¹⁰ Navnlige tinglysningslovens §§ 7, 8, 16, 20, stk. 3 og 34.

¹¹ Vejdirektoratets j.nr. 10/01578

¹² Vejdirektoratets j.nr. 10/01411

Fordeling af udgifterne til anlæg af vejen sker efter reglerne i privatvejslovens kap. 10 om istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje. Det følger af lovens § 39, stk. 2. Udgifterne fordeles i så fald af kommunen efter vejbidragslovens §§ 11-12, mellem ejerne af de tilgrænsende ejendomme med vejret til vejen. Det fremgår af privatvejslovens § 62, stk. 1, 1. pkt.

Ved pålæg af vejbidrag bortses fra private fællesveje, der støder op til vejen. Det fremgår af vejbidragslovens § 5, stk. 2, 1. pkt.

Kommunen kan dog bestemme, at en kort privat fællesvej, der alene udmunder i en offentlig vej, skal pålægges vejbidrag og behandles som en ejendom, der grænser til den offentlige vej, jf. § 5, stk. 2, 2. pkt.

Denne bestemmelse kan efter fast praksis også anvendes på korte private fællesveje, der alene udmunder i en anden privat fællesvej.

Det bidrag, der vedrører den korte private fællesvej, fordeles da efter reglerne i § 11 mellem ejerne af de ejendomme, der grænser til og har vejret til denne vej.

Bestemmelsen i § 5, stk. 2, 2. pkt., kan dog ikke anvendes på vejsystemer, jf. udtalelse af 8. juni 2004¹³.

Privatvejslovens kap. 10 giver ikke mulighed for at udarbejde en kendelse om anlæg eller udgiftsfordeling, hvis arbejdet er afsluttet, før kommunen har truffet afgørelse efter privatvejsloven.

En afgørelse skal meddeles modtageren for at få retsvirkning i forhold til denne.

Vores vurdering af udgiftsfordelingen

Kommunen har i brev af 25. marts 2010 til Vejdirektoratet oplyst, at kommunens afgørelse om anlæg af vejen og udgiftsfordeling hertil blev meddelt ved brev af 6. august 2008. Anlægsarbejderne gik først i gang efter denne dato.

Kommunen kan således lovligt inddrage anlægsudgifterne i udgiftsfordelingen fastsat efter bestemmelsen i privatvejslovens § 39, stk. 2.

I vores afgørelse af 13. oktober 2009 meddelte vi kommunen, at den oprindelige udgiftsfordeling var ulovlig.¹⁴ Vi bad derfor kommunen om at foretage en ny udgiftsfordeling, hvilket kommunen har gjort med sin afgørelse af 5. januar 2010.

For god ordens skyld bemærker vi, at når vi som klagemyndighed pålægger en kommune at genoptage sin udgiftsfordeling til fornyet behandling, fordi udgiftsfordelingen er ulovlig, kan den senere nye udgiftsfordeling godt håndhæves, selvom vejen i mellemtiden måtte være anlagt. Det følger af den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om, at ulovlige forhold skal berigtiges.

¹³ Journalnr. A01-D0302-3

¹⁴ Vores j.nr. 08/10684

Kan parceller af den oprindelige matr.nr. 1br pålægges bidrag til anlæg af den private fællesvej
Kommunen har henvist til privatvejslovens § 39, stk. 2, jf. § 62, stk. 1, og vejbidragslovens § 11 som hjemmel for udgiftsfordelingen.

Vi kan konstatere, at ejendommen matr.nr. 1br alene grænser til den udlagte private fællesvej dér, hvor der fremover skal være vejadgang for den eksisterende private fællesvej på matr.nr. 1br.

Vi fastslog i vores afgørelse af 13. oktober 2009, at de vejarealer, som udgør matr.nr. 1br, ikke kan betegnes som én kort privat fællesvej, der alene udmunder i den private fællesvej, som skal anlægges, men derimod må opfattes som et vejsystem. Vi lagde ved vurderingen vægt på, at lokalplanens kortbilag 3 og matrikelkort fra sagen om udlæg af den private fællesvej viser, at veje og stier hænger sammen i et system, herunder med andre stier, som fører væk fra matr.nr. 1br. Vi mente derfor umiddelbart ikke, at vejbidragslovens § 5, stk. 2, 2. pkt., ville kunne finde anvendelse efter en analogi i dette tilfælde.

Vi kan desuden henvise til bemærkningerne til forslaget til lov om grundejerbidrag til offentlige veje¹⁵ (F.T. 1971-72, Till. A, sp 1011). Heri står, at da færdselsforholdene ved helt korte, blinde fællesveje, der betjener flere ejendomme, vil være af samme karakter som færdselsarealer, der ikke falder under definitionen i privatvejslovens § 2,¹⁶ og da der i almindelighed kun er ringe sandsynlighed for, at de overtages som offentlige, foreslås det, at sådanne private fællesveje i bidragsmæssig henseende behandles som en tilgrænsende ejendom.

På baggrund af lovbemærkningerne konkluderede Abitz, at efter disse udtalelser må det antages, at reglen kun vil kunne finde anvendelse i meget begrænset omfang.¹⁷

Ministeriet for offentlige arbejder har ved brev af 2. februar 1983¹⁸ taget stilling til lovligheden af en kommunens undladelse af at inddrage 3 blinde sideveje¹⁹ til den private fællesvej, som skulle istandsættes:

"... spørgsmålet om, hvorvidt det konkret kan anses for rimeligt at pålægge lodsejerne ved sidevejene vejbidrag i henhold til vejbidragslovens § 5, stk. 2, må bero på et skøn, hvor der bør tages hensyn til, om de bidragspligtige arbejders omfang kan antages at være begrundet i trafikken fra sidevejene, og disse sideveje samtidig er af en sådan underordnet karakter, at lodsejerne ved disse veje ikke vil blive pålagt tilsvarende vejjudgifter."

Vi er – også på baggrund af lovbemærkningerne og brevet af 2. februar 1983 – fortsat af den overbevisning, at de vejarealer, som udgør matr.nr. 1br, ikke kan betegnes som en kort, blind privat fællesvej af den karakter, som er omfattet af vejbidragslovens § 5, stk. 2, 2. pkt. Vi mener således også, at vejarealerne på matr.nr. 1br ikke har den nødvendige underordnede karakter i forhold til den kommende vej på matr.nr. 1q.

¹⁵ Lov om grundejerbidrag til offentlige veje, lov nr. 287 af 7. juni 1972

¹⁶ Efter daværende definition var disse færdselsarealer arealer, som ikke tjente til brug for flere særskilte ejendomme og ikke betjente mere end 7 parcelhuse eller sommerhuse eller mere end 12 beboelseslejligheder og var under 40 m lange.

¹⁷ E.A. Abitz, Vejlovene med kommentarer, Juristforbundets forlag 1981, s. 289.

¹⁸ Brevet er offentliggjort i GadJura Lovservice, Vejlove, afs. 1.9.

¹⁹ Sidevejene var private fællesveje

Endelig kan vi oplyse, at bestemmelsen i vejbidragslovens § 5, stk. 2, 2. pkt., er en undtagelse til hovedreglen i lovens § 5, stk. 2, 1. punktum, hvorefter der ses bort fra vejarealer ved pålæg af vejbidrag. Og i almindelighed fortolkes undtagelsesregler indskrænkende.

På baggrund heraf kan ejendommen matr.nr. 1br ikke inddrages i fordelingen af udgifterne til anlæg af den private fællesvej med hjemmel i privatvejslovens § 39, stk. 2, jf. § 62, stk. 1, og vejbidragslovens § 11.

I øvrigt har kommunen henvist til, at det vil være urimeligt, hvis ejendommen matr.nr. 1br ikke kan medtages i udgiftsfordelingen, når det er denne ejendom, der nu har behov for at vejen anlægges.

Som nævnt indledningsvist kan vi som klagemyndighed alene tage stilling til, om kommunens afgørelse, herunder udgiftsfordeling, er lovlig. Vi kan ikke tage stilling til, om en lovlig udgiftsfordeling konkret er rimelig eller hensigtsmæssig.

Da udgiftsfordelingen ikke er i overensstemmelse med bestemmelserne i privatvejslovens § 62, stk. 1, og vejbidragslovens § 5, stk. 2, har vi bedt kommunen om at genoptage sagen og udarbejde en ny lovlig udgiftsfordeling.

Reglerne om fordeling af udgifter til ombygning af offentlig vej

Kommunen kan som betingelse for en tilladelse til at etablere en ny overkørsel til en kommunevej kræve, at den offentlige vej ombygges med midterrabat, kanalisering, lyssignal og lignende "under hensyn til de ændrede trafikale forhold". Kommunen kan kræve, at ejeren eller brugeren af overkørslen "i særlige tilfælde" helt eller delvis skal betale udgifterne ved disse foranstaltninger. Det fremgår af vejlovens § 70, stk. 3, 2. og 3. pkt., jf. stk. 1.

Kan parcellerne af den oprindelige matr.nr. 1br pålægges bidrag til ombygning af den offentlige vej

Vi kan konstatere, at det er brugerne af den private fællesvej og dermed brugerne af overkørslen til kommunevejen D vej, som er blevet pålagt udgifterne til ombygning af kommunevejen med ny rundkørsel.

Vejlovens § 70, stk. 3, angiver ikke efter hvilke bestemmelser eller retningslinjer fordelingen af disse udgifter skal ske, hvis der er flere end én bruger.

Det må derfor forudsættes, at fordelingen skal ske efter saglige hensyn, jf. almindelige forvaltningsretlige principper.

Vi mener, at en vejbestyrelse lovligt vil kunne fordele udgifterne efter principperne i vejbidragslovens § 11.

Hverken i vejlovens § 70, stk. 3 – eller i dens forarbejder – er der taget stilling til, om udgifterne til et kanaliseringsanlæg skal indgå som en del af den private fællesvejs anlægsudgifter og fordeles i overensstemmelse med reglerne om anlæg, eller om fordeling af udgifterne til

kanaliseringsanlægget kan ske særskilt, når der stilles vilkår om betaling for kanaliseringsanlæg for at tillade den nye private fællesvej overkørsel til den offentlige vej.

Vi mener, at begge metoder er mulige.

Hvis kommunen derfor fordeler udgifterne til etablering af rundkørslen særskilt, vil den efter loven kunne inddrage brugerne af rundkørslen, uanset om disse kan inddrages i fordelingen af udgifterne til anlæg af den private fællesvej.

9% administrationsbidrag

Kommunen har pålagt parterne et administrationsbidrag på 9% i forbindelse med anlægsprojektet for den private fællesvej og ombygningen af kommunevejen.

Det kræver udtrykkelig hjemmel i lov at opkræve gebyr.

For så vidt angår udgifterne til anlæg af den private fællesvej, er der hjemmel til at beregne et administrationsbidrag for de arbejder, som kommunen kræver udført som et samlet arbejde under kommunens kontrol og ved kommunens foranstaltning²⁰, jf. privatvejslovens § 39, stk. 2, jf. § 62, stk. 3.

Vejlovens § 70, stk. 3, indeholder derimod ikke en hjemmel for vejbestyrelsen til at beregne et administrationsbidrag efter vejbidragslovens § 4, stk. 5, eller en analogi af denne bestemmelse.

Vi mener herefter, at der ikke er hjemmel til at beregne et administrationsbidrag på op til 9% af de anlægsudgifter, der er forbundet med etablering af et kanaliseringsanlæg på kommunevejen.

Vi skal bede kommunen være opmærksom herpå i forbindelse med udarbejdelse af de nye udgiftsfordelinger.

Konklusion

Vi mener, at kommunens udgiftsfordeling vedrørende anlægget af den private fællesvej på matr.nr. 1q og kanaliseringsanlægget på kommunevejen ud for den nye overkørsel fra den private fællesvej til kommunevejen er i strid med bestemmelserne i privatvejslovens § 39, stk. 2, jf. § 62, stk. 1, jf. vejbidragslovens § 5, stk. 2, ligesom vejlovens § 70, stk. 3, ikke indeholder hjemmel til, at kommunen kan beregne et administrationsbidrag for de anlægsudgifter, der er forbundet med anlægget af kanaliseringsanlægget på kommunevejen.

Vi skal derfor bede kommunen om at tilbagekalde udgiftsfordelingen og udfærdige en ny udgiftsfordeling under iagttagelse af bestemmelsen i privatvejslovens § 59, stk. 2, og partshøringsbestemmelsen i forvaltningslovens § 19, stk. 1.

²⁰ Kommunen skal have været ansvarlig for udførelsen af arbejdet

